

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 19CoE/88/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8515202348
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlata Simková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8515202348.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v exekučnej veci oprávneného: PRO CIVITAS s.r.o., Vajnorská 100/A, Bratislava, CO: 45 869 464, proti povinnej: D. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX R. A. XX, štátnej občianke Slovenskej republiky, o vymoženie 1.190,76 eura s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Stará Ľubovňa č. k. 2Er/295/2015-18 zo dňa 13.07.2015 jednohlasne taktó

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa zamietol žiadosť súdneho exekútora JUDr. Michala Brožinu o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Rozhodnutie právne odôvodnil podľa ust. §§ 36 ods. 2; 41 ods. 2 písm. d); 44 ods. 2; 243d ods. 1, 2 Exekučného poriadku, § 2 ods. 1 prvá veta zákona č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, §§ 261 ods. 3; 497 Obchodného zákonníka, § 23a zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa, § 25 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, §§ 2 písm. a), b); 3 ods. 1, 7 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, §§ 52 ods. 1 až 3; 53 ods. 1, 2, 4; 54 ods. 1, 2; 879j Občianskeho zákonníka, § 93b ods. 1, 2 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a aplikoval Smernicu Rady 93/13/EHS.

Konštatoval, že vo veci sa oprávnený domáha voči povinnej vymoženiu istiny spolu s príslušenstvom na základe návrhu zo dňa 15.03.2015, doručeného súdnemu exekútorovi dňa 31.03.2015.

V tomto konaní sa oprávnený domáha vykonania exekúcie na podklade exekučného titulu, ktorým je rozhodcovský rozsudok vydaný STÁLÝM ROZHODCOVSKÝM SÚDOM zriadeným pri ROZHODCOVSKÁ, ARBITRÁŽNA A MEDIAČNÁ, a.s.. Rozhodcovská doložka, na základe ktorej rozhodcovský súd odvodzoval právomoc prejednať spor, je dojednaná v bode 9.2 Všeobecných obchodných podmienok. Z dohodnutej rozhodcovskej doložky vyplýva, že všetky prípadné spory vzniknuté zo Zmluvy o úvere alebo Obchodných podmienok budú riešené dohodou, resp. v prípade jej nedosiahnutia výlučne v rozhodcovskom konaní pred STÁLÝM ROZHODCOVSKÝM SÚDOM, ktorým je v uvedenom prípade ROZHODCOVSKÁ, ARBITRÁŽNA A MEDIAČNÁ, a.s.

Dojednanie rozhodcovskej doložky v spotrebiteľskej zmluve neprijateľnou podmienkou, ktorá je zmysle § 53 ods. 4 OZ neplatná. Svoj názor súd opiera o to, že spotrebiteľ sa v porovnaní s dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ale aj úroveň informovanosti, a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky vopred pripravené dodávateľom bez toho, aby mohol podstatným spôsobom ovplyvniť ich obsah.

Aj v predmetnom prípade povinný nemal možnosť podstatným spôsobom obsah Všeobecných obchodných podmienok ovplyvniť, nakoľko tieto boli spísané na predtlačenom formulári. Všeobecné

obchodné podmienky ako súčasť Zmluvy mohol spotrebiteľ buď prijať ako celok, alebo odmietnuť. Obsah rozhodcovskej doložky bol dodávateľom vopred pripravený. Rozhodcovský súd je teda vopred zakotvený v zmluvných podmienkach ešte pred vznikom samotnej štandardnej zmluvy. Len veľmi ťažko možno predpokladať, že si spotrebiteľ bol vedomý všetkých dôsledkov, ktoré so sebou dojednanie rozhodcovskej doložky nesie.

Dojednaná rozhodcovská doložka vo Všeobecných obchodných podmienkach je neprijateľnou podmienkou, ktorá spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a je v rozpore s ustanoveniami § 52 a nasl. OZ ako aj Smernicou Rady 93/13/EHS. Zároveň je takto dojednaná rozhodcovská doložka v rozpore s dobrými mravmi. Takto v spotrebiteľskej zmluve dojednaná rozhodcovská doložka je podľa § 53 ods. 4 OZ neplatná.

Keďže právnym predchodcom oprávneného bola spoločnosť Poštová banka, a.s., súd prihliadol aj na ustanovenia § 93b zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách, ktoré ukladajú bankám povinnosť ponúknuť svojim klientom (spotrebiteľom) návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy (doložky). Z návrhu na uzavretie rozhodcovskej zmluvy (doložky) má vyplývať vôľa navrhovateľa - banky, aby bola v prípade prijatia návrhu na uzavretie rozhodcovskej zmluvy (doložky) spotrebiteľom takýmto návrhom viazaná a podrobila sa rozhodcovskému konaniu. Tento návrh by mal byť začlenený v podobe umožňujúcej klientovi (spotrebiteľovi) jeho pomerne jednoduché odlišenie od ostatných zmluvných resp. všeobecných obchodných podmienok predkladaných mu druhou stranou zmluvného vzťahu a tiež jeho rovnako bezproblémové oddelenie od ostatného obsahu zmluvy resp. všeobecných obchodných podmienok (tak, aby klientovi nespôsobilo žiadne ťažkosti, vrátane prípadného rizika čakania na prepracovanie návrhu zmluvy resp. všeobecných obchodných podmienok alebo trvanie na odstránení pre neho neakceptovateľnej rozhodcovskej zmluvy, resp. doložky). Požiadavku na takto ponúknutý (predložený) návrh nemožno považovať za splnenú, ak banka návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy resp. doložky začlení medzi iné zmluvné či všeobecné obchodné podmienky, u ktorých je známe, že sa s nimi klient (spotrebiteľ) v čase pred uzavretím zmluvy dostatočne podrobne, či často i vôbec neoboznamuje (hoci spravidla v zmluve potvrdzuje presný opak).

Ak v určitej veci nedošlo k platnému uzavretiu rozhodcovskej zmluvy resp. doložky, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok. V prípade ak by exekučný súd akceptoval rozhodcovský rozsudok, pre vydanie ktorého nebola daná právomoc rozhodcovského súdu, akceptoval by vykonateľnosť rozhodnutia vydaného contra legem - nevykonateľného, majúceho účinky tzv. paaktu. Nedostatok právomoci rozhodcovského súdu odvíjajúci sa od neexistencie či neplatnosti rozhodcovskej zmluvy má za následok materiálnu nevykonateľnosť (nezáväznosť) rozhodcovského rozsudku.

Preto súd prvého stupňa zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie oprávnený. V odvolaní namietal nesprávne právne posúdenie veci. Dôvodil, že súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a oprávnenému sa odňala možnosť konať pred súdom. Namietal, že súd prekročil zákonné limity pre skúmanie žiadosti o vydanie poverenia, a to skúmaním iných listín, ako pripúšťa výslovné znenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, a taktiež že prekročil aj zákonné limity pre skúmanie exekučného titulu v § 45 ods. 1 a 2 Zákona o rozhodcovskom konaní a prekážky rozsúdenej veci, a to skúmaním rozhodcovskej doložky. Súd zistil skutkový stav, ktorý neobstojí a súd prvého stupňa má rozhodovať len ako tzv. exekučný súd, nie ako súd vyššej inštancie. Namietal, že právoplatný rozhodcovský rozsudok má rovnaké účinky ako rozsudok všeobecného súdu. Exekučný súd je oprávnený skúmať rozhodcovský rozsudok ako exekučný titul len v zákonom určených medziach. O platnosti rozhodcovskej doložky rozhoduje rozhodcovský súd, a preto prekážka rozsúdenej veci bráni tomu, aby bola opätovne posúdená. Z tohto dôvodu exekučný súd nie oprávnený skúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku, skúmať rozhodcovské konanie, ani zmluvu, na základe ktorej bol vydaný. Poukázal na porušenie zákazu princípu retroaktivity, porušenie právnej istoty a legitímnych očakávaní, neprimerané zvýhodňovanie povinného pred exekučným súdom a nesprávnu aplikáciu § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka. Tiež došlo podľa oprávneného k porušeniu § 153 ods. 1 O.s.p., z dôvodu čoho súd prvého stupňa vyvodil v napadnutom uznesení právne závery a rozhodol vo veci na základe stavu, v ktorom absentovali akékoľvek dôkazy. Dodal, že postupoval v súlade s ust. § 93 b) zákona o bankách. Navrhol

vyhovieť žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia, alternatívne zrušiť napadnuté uznesenie v celom rozsahu a vrátiť vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Krajský súd v Prešove ako odvolací súd na základe podaného odvolania preskúmal uznesenie súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ustanovení § 212 O.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 214 ods. 1, 2 O.s.p. a zistil, že odvolanie oprávneného nie je dôvodné.

Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodенý správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvostupňovým súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

Podľa § 35 Zákona o rozhodcovskom konaní, rozhodcovský rozsudok, ktorý už nemožno preskúmať podľa § 37 Zákona o rozhodcovskom konaní, má pre účastníkov rozhodcovského konania rovnaké účinky, ako právoplatný rozsudok. Teória rozoznáva dvojaké účinky právoplatnosti, tzv. formálne a tzv. materiálne. Formálna právoplatnosť rozhodnutia vyjadruje, že rozhodnutie už nie je preskúmateľné riadnymi opravnými prostriedkami, teda že žiadne opravné prostriedky už nemajú suspenzívny účinok. Materiálna právoplatnosť rozhodnutia vyjadruje, že medzi účastníkmi, medzi ktorými má táto právoplatnosť účinky, sa nastolil kvalitatívne nový právny vzťah v podobe judikovaného nároku (*rei iudicatae*), v ktorom nemožno znovu konať, a ktorý je záväzný medzi účastníkmi a voči všetkým orgánom. Kým formálna právoplatnosť je bezvýnimočná, teda rozhodnutie buď je, alebo nie je napadnuteľné riadnymi opravnými prostriedkami, materiálna právoplatnosť sa vyznačuje omnoho väčšou flexibilitou.

Materiálna právoplatnosť rozhodnutí nie je bezvýnimočná, ale z vážnych dôvodov existujú z nej výnimky. Určenie týchto dôvodov a rozsahu, v akom sa na účinky materiálnej právoplatnosti nemá prihliadať patrí zákonu, teda zákonodarcovi a súdom nepatrí skúmať vhodnosť či nevhodnosť zákonodarcom zvoleného riešenia, pokiaľ nie je v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi alebo medzinárodnými zmluvami, ktoré boli ratifikované a vyhlásené v súlade so zákonom (čl. 125 ods. 1 písm. a/ a čl. 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky).

Vzhľadom na ustanovenie § 35 Zákona o rozhodcovskom konaní sa uvedené vzťahuje aj na rozhodcovský rozsudok, ktorý nadobudol účinky právoplatného rozsudku súdu. Z účinkov materiálnej právoplatnosti rozhodcovského rozsudku tak existujú výnimky rovnako, ako z účinkov materiálnej právoplatnosti súdnych rozhodnutí. Typickým prejavom takejto výnimky je ustanovenie § 40 Zákona o rozhodcovskom konaní, o žalobe o zrušení rozhodcovského rozsudku. Pokiaľ by totiž bolo ustanovenie § 35 Zákona o rozhodcovskom konaní vykladané doslovne, potom by súd v konaní o tejto žalobe nemohol rozhodcovský rozsudok vôbec preskúmať, pretože by ním bol v zmysle § 35 Zákona o rozhodcovskom konaní v spojení s § 159 O.s.p. viazaný. Takýto výklad by bol zjavne proti zreteľne vyjadrenej vôli zákonodarcu, ktorý v § 40 Zákona o rozhodcovskom konaní zakotvil oprávnenie súdu takýto rozhodcovský rozsudok preskúmať v rozsahu tam uvedenom.

Z uvedeného dôvodu je preto potrebné i ustanovenie § 35 Zákona o rozhodcovskom konaní v spojení s § 159 O.s.p. redukovať tak, že účinkami materiálnej právoplatnosti doručeného rozhodcovského rozsudku nie je viazaný súd, ktorý tento rozhodcovský rozsudok preskúma na základe žaloby podľa § 40 Zákona o rozhodcovskom konaní. V tomto zmysle je potom potrebné vykladať aj ustanovenie § 45 citovaného zákona. Toto ustanovenie v sebe zakotvuje osobitný prieskumný inštitút - prieskumnú právomoc exekučného súdu, resp. súdu rozhodujúceho vo veci výkonu rozhodnutia.

Účinky materiálnej právoplatnosti rozhodcovského rozsudku v zmysle § 35 Zákona o rozhodcovskom konaní je potrebné na účely § 45 Zákona o rozhodcovskom konaní vylúčiť vo vzťahu k exekučnému súdu. Exekučný súd je pri postupe podľa § 45 tohto zákona oprávnený hľadiť na rozhodcovský rozsudok tak, akoby materiálne právoplatný nebol, teda nie je ním viazaný v zmysle § 159 O.s.p. a môže ho preskúmať z hľadísk vyjadrených v § 45 Zákona o rozhodcovskom konaní, aj čo do jeho materiálnej právoplatnosti. Môže teda skúmať, či sú tu dôvody na zastavenie uvedené v § 57 Exekučného poriadku, či sú tu nedostatky uvedené v § 40 písm. a) alebo b) zákona o rozhodcovskom konaní, alebo či rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré

je objektívne nemožné, právom nedovolené, alebo odporuje dobrým mravom. Ustanovenie § 45 Zákona o rozhodcovskom konaní je potrebné považovať za to zákonné zmocnenie, ktoré umožňuje exekučnému súdu jeho skúmanie.

Vyššie uvedený výklad príslušných ustanovení zákona o rozhodcovskom konaní je i eurokonformný.

Podľa cit. čl. 6 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách „Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok“.

Súdny dvor v uznesení vo veci C-76/10 (bod 51) uviedol, že z uvedeného predovšetkým vyplýva, že „ak súd, ktorý rozhoduje o návrhu na nútený výkon právoplatného rozhodcovského rozhodnutia, musí podľa vnútroštátnych procesných pravidiel aj bez návrhu preskúmať rozpor rozhodcovskej doložky s vnútroštátnymi predpismi v oblasti verejného poriadku, musí takisto preskúmať aj bez návrhu nekalú povahu tejto doložky v súvislosti s článkom 6 uvedenej smernice hneď po tom, ako je súd oboznámený s právnymi a skutkovými okolnosťami potrebnými na tento účel (pozri v tomto zmysle rozsudky Pannon GSM, už citovaný, bod 32, ako aj Asturcom Telecomunicaciones, už citovaný, bod 53)“.

Súdny dvor už v rade prípadov (napríklad vo veci C-240/98 až C-244/98 Océano Group Editorial a Salvat Editores, vo veci C-168/05 Mostaza Cláro, vec C-243/08 Pannon GSM a vec C-40/08 Asturcom Telecomunicaciones), uzavrel, že systém ochrany zavedený smernicou 93/13/EHS vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení pokiaľ ide o vyjednávaciu silu ako aj o úroveň informovanosti a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky pripravené vopred predajcom alebo dodávateľom bez toho, aby mohol ovplyvniť ich obsah. Vzhľadom na predmetné nerovné postavenie jednej zo zmluvných strán, čl. 6 ods. 1 uvedenej smernice stanovuje, že nekalé podmienky nie sú pre spotrebiteľa záväzné. Ako to vyplýva z judikatúry, ide o kogentné ustanovenie, ktoré smeruje k nahradeniu formálnej rovnováhy, ktorú zmluva nastoľuje medzi právami a povinnosťami zmluvných strán, skutočnou rovnováhou, ktorá medzi nimi môže znovu zaviesť rovnosť. S cieľom zabezpečiť úroveň ochrany, ktorú chce smernica č. 93/13/EHS dosiahnuť, Súdny dvor viackrát zdôraznil že tento nerovný stav medzi spotrebiteľom a predajcom resp. dodávateľom môže byť kompenzovaný iba pozitívnym vonkajším zásahom. Vo svetle týchto zásad Súdny dvor stanovil, že vnútroštátny súd má posudzovať ex offo nekalú povahu zmluvnej podmienky. Smernica č. 93/13/EHS sa má teda vykladať v tom zmysle, že súd, ktorý rozhoduje o návrhu na nútený výkon právoplatného rozhodcovského rozsudku je povinný aj bez návrhu posúdiť neprimeranosť sankcie obsiahnutej v zmluve o úvere uzavretej medzi poskytovateľom úveru a spotrebiteľom. Ak súd rozhodne, že sankcia predstavuje nekalú zmluvnú podmienku, je jeho povinnosťou zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol touto podmienkou viazaný.

Odvolací súd poukazuje taktiež na judikatúru Najvyššieho súdu SR. Podľa uznesenia Najvyššieho súdu SR z 13.10.2011 sp.zn. 3Cdo/146/2011, exekučný súd je oprávnený a zároveň povinný skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Rovnaký právny názor vyplýva aj z uznesenia Najvyššieho súdu SR zo dňa 21.11.2012 sp. zn. 6Cdo/207/2011, podľa ktorého „Exekučný súd je teda už v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie bezpochyby oprávnený posúdiť, či oprávnenou označený exekučný titul bol vydaný k tomu kompetentným orgánom. Význam tohto oprávnenia tkvie v tom, že ak exekučný titul vydal orgán, ktorý k tomu nemal právomoc, ide o rozhodnutie ničotné, nevyvolávajúce žiadne právne účinky. Takéto rozhodnutie nespĺňa predpoklad materiálnej vykonateľnosti (záväznosti) a na jeho základe nemožno preto viesť nútený výkon rozhodnutia“.

S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu odvolací súd uzatvára, že exekučný súd je oprávnený i povinný a to v štádiu rozhodovania o žiadosti exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, ale i neskôr ex offo - z úradnej povinnosti skúmať, či rozhodcovský rozsudok nezaväzuje povinného na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom.

Pokiaľ ide o právne posúdenie rozhodcovskej doložky dojednanej v zmluve uzavretej medzi povinnou a právnym predchodcom oprávneného v spojení s čl. 9 bod 9.2 obchodných podmienok, odvolací súd je

názoru, že výkon práv a povinností z rozhodcovskej doložky odporuje dobrým mravom a rozhodcovská doložka predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku. Na absolútne neplatnú zmluvnú podmienku súd prihliadne aj bez návrhu a rovnako aj bez návrhu exekúciu zastaví (zamietne návrh na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie o plnenie z takejto neprijateľnej zmluvnej podmienky). Ak by takouto neprijateľnou zmluvnou podmienkou bola samotná rozhodcovská doložka, čo je aj v tomto prípade a dodávateľ ju použije, v takomto prípade ide o výkon práv v rozpore s dobrými mravmi.

Odvolačí súd nevidí dôvod na odklon od spoločného stanoviska občianskoprávneho a obchodnoprávneho kolégia KS v Prešove z 27.9.2010, podľa ktorého: „Zmluvná podmienka v štandardnej formulárovej zmluve uzavretej po 31. 12. 2007 alebo vo všeobecných obchodných podmienkach inkorporovaných do takejto zmluvy, ktorá nebola spotrebiteľom individuálne dojednaná a ktorá vyžaduje od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní, bráni tomu, aby na základe nej vydaný rozhodcovský rozsudok na návrh dodávateľa mohol byť exekučným titulom na udelenie poverenia pre exekútora. O takúto zmluvnú podmienku ide aj vtedy, ak sice spotrebiteľ podľa nej má možnosť vybrať si medzi rozhodcovským a štátnym súdom, ale ak by podľa takejto doložky začalo rozhodcovské konanie na návrh dodávateľa, spotrebiteľ by bol nútený podrobiť sa rozhodcovskému konaniu alebo podať návrh na štátnom súde, ak by chcel zabrániť rozhodcovskému konaniu“.

Kvalifikačným kritériom pre záver, že nejde o individuálne vyjednanú zmluvnú podmienku je stav, ak zmluvné podmienky boli vopred pripravené a nebolo možné meniť ich obsah, čo je daný prípad (čl. 3 Smernice Rady 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách).

Bez pochyb možno konštatovať, že obmedzenie možnosti spotrebiteľa brániť si svoje práva pred nezávislým súdom spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Ide o podmienku, ktorú odvolací súd s poukazom na ust. § 53 ods. 1 a ods. 4 písm. r) OZ považuje za neprijateľnú, čo v zmysle § 53 ods. 5 OZ spôsobuje jej neplatnosť.

Ak teda dojednanie ukladajúce spotrebiteľovi povinnosť podrobiť sa rozhodcovskému konaniu je pre jeho neprijateľnosť neplatné, pre vykonanie exekúcie chýba základný predpoklad, a to právoplatný a vykonateľný exekučný titul. Rozhodcovský súd totiž môže vec v rozhodcovskom konaní prejednať len vtedy, ak medzi zmluvnými stranami bola v súlade s ust. § 3 zákona č. 244/2002 Z. z. uzatvorená platná rozhodcovská zmluva o tom, že majetkové spory, ktoré medzi nimi vznikli alebo vzniknú v určenom zmluvnom alebo inom právnom vzťahu, sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní pred jediným rozhodcom. Bez takejto platnej zmluvy majúcej buď formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve (§ 4 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z.), akýkoľvek rozhodcovský rozsudok nemôže byť podkladom pre exekučné konanie.

K námietke oprávneného, že postupom exekučného súdu boli porušené procesné práva účastníka konania a bola mu odňatá možnosť vyjadriť sa k postupu súdu pri preskúvaní exekučného titulu, odvolací súd uvádza, že postup exekučného súdu nie je v rozpore s procesnými právami oprávneného. Obsah listín predložených oprávneným bol v tomto prípade postačujúci na objasnenie veci a na dostatočné posúdenie skutkového stavu. Práva oprávneného neboli porušené a postupom súdu mu nebola odňatá možnosť konať pred súdom. Oprávnený využil svoje právo podať proti rozhodnutiu súdu odvolanie, čím tak vyjadril svoje námietky a nesúhlas so skutkovými zisteniami a právnym záverom súdu prvého stupňa, ku ktorým súd dospel z predložených listinných dôkazov. Podanie odvolania proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa tak možno bezpochyby považovať za zhojenie namietaného porušenia práva oprávneného vyjadriť sa vo veci (tiež náleží Ústavného súdu Slovenskej republiky I ÚS 38/2013 zo dňa 24.10.2013).

S oprávneným nie je možné súhlasiť, že išlo o naplnenie § 93b zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách (ďalej len „Zákona o bankách“).

Podľa § 93b Zákona o bankách, banky a pobočky zahraničných bánk sú povinné ponúknuť svojim klientom neodvolateľný návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy o tom, že ich prípadné vzájomné spory z obchodov [§ 5 písm. i)] budú rozhodnuté v rozhodcovskom konaní stálym rozhodcovským súdom zriadeným podľa osobitného zákona, a to tak, aby klient mal možnosť voľby, či prijme alebo neprijme predložený návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy. Banka a pobočka zahraničnej banky sú

pri predložení návrhu na uzavretie rozhodcovskej zmluvy tiež povinné preukázateľne poučiť klienta o dôsledkoch uzavretia navrhovanej rozhodcovskej zmluvy na riešenie ich vzájomných sporov z obchodov.

Uvedené ustanovenie vyžaduje individuálne vyjednanie rozhodcovského konania zo strany spotrebiteľa, a to po poučení o dôsledkoch jeho rozhodnutia. Dodávateľ tak musí postupovať spôsobom preukázateľným. Zákom vyžadované preukázateľne poučenie spotrebiteľa a jeho voľba nenapĺňa taký postup dodávateľa, ak sa rozhodcovská doložka uvedie len ako súčasť všeobecných obchodných podmienok. Podstatou všeobecných obchodných podmienok je, že sa v rámci kontraktácie nemenia, že sú všeobecné a buď záujemca o službu prijme tieto podmienky alebo zmluva nevznikne. V tom spočíva faktická nerovnosť pri kontraktácii. Je zrejmé, že spotrebiteľ je tak čo do vyjednávacej pozície ako čo do informovanosti v nevýhodnom postavení oproti dodávateľovi (Mostaza Claro bod 25-28, uznesenie POHOTOVOST' C-76/10 bod 37 a iné).

Ako je zrejmé, uvedená norma vyžaduje individuálne rozhodnutie spotrebiteľa o tom, že si vymieňuje rozhodcovské konanie, a to preukázateľne. Z obsahu spisu nevyplýva, že by v rámci kontraktácie došlo k naplneniu zákona, a že by s odbornou starostlivosťou príslušný zamestnanec banky najprv poučil povinnú a nechal jej priestor na rozhodnutie a voľbu. Oprávnený si v tomto smere dôkazné bremeno nespĺnil. Navyše kvalifikačným kritériom pre záver, že nejde o individuálne vyjednanú zmluvnú podmienku je stav, ak zmluvné podmienky boli vopred pripravené a nebolo možné meniť ich obsah, čo je daný prípad (čl. 3 Smernice Rady 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách). Takže aj v predmetnej veci v celom rozsahu je súdna kontrola neprijateľnosti zmluvných podmienok v časti rozhodcovskej doložky opodstatnená (uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6CoE 66/2012).

V zmysle judikatúry súdov vrátane európskeho súdu nie je nevyhnutné, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porov. rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29.5.1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku zo dňa 19.02.1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I; uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23.06.2004 sp. zn. III. ÚS 209/04).

Preto odvolací súd uznesenie prvostupňového súdu s osvojením si odôvodnenia ako správne potvrdil podľa ustanovenia § 219 ods. 1, 2 Občianskeho súdneho poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.